

İnsan Hakları Eylem Planı'nın Uygulama Takvimi Belli Oldu

Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Eylem Planı'nda gerçekleştirilmesi öngörülenlere yönelik uygulama takvimini açıkladı. - 30.04.2021

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla İnsan Hakları Eylem Planı'na ilişkin genelgenin Resmi Gazete'de yer almasının ardından Adalet Bakanlığı, planın uygulanmasına yönelik takvimi internet sitesinden Türkçe ve İngilizce olarak yayımladı.

“Özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye” vizyonu ile hazırlanan, 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyetten oluşan, uygulama takvimi 2 yıl olan İnsan Hakları Eylem Planı'ndaki her bir faaliyet için kısa (1 ve 3 ay), orta (6 ay ve 1 yıl) ve uzun (2 yıl) süreli vadeler belirlendi. Ayrıca niteliği gereği bazı faaliyetler açısından sürekli bir takvim öngörüldü.

Planda yer verilen toplam 393 faaliyetin 285'i belirlenen sürelerde hayata geçirilecek. Diğer 108 faaliyet ise niteliği itibarıyla sürekli olarak yürütülecek. 285 süreli faaliyetten bir ay içinde 6, 3 ay içinde 40, 6 ay içinde 84, bir yıl içinde 131, 2 yıl içinde de 24'ünün gerçekleştirilmesi hedefleniyor. Böylece Eylem Planı'nda öngörülen süreli faaliyetlerin yüzde 90'ından fazlasının bir yıl içinde uygulanması amaçlanıyor.

İnsan Hakları Eylem Planı'nda süreli ve sürekli olarak belirlenen faaliyetlerin takvimleri şöyle:

Bir ay içinde gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler

Kapalı ceza infaz kurumlarındaki çocukların ziyaretçileri ile tüm görüşmeleri açık görüş şeklinde yapılacaktır.

Çocuk hükümlülere “aile görüşü” imkanı gelecek.

Adli yardıma başvuru formları oluşturulması ve e-Devlet üzerinden başvuru imkanı sağlanacak.

Hükümlü ve tutuklulara ziyaret listesinde yer alan kişileri değiştirebilme imkanı verilecek.

Engelli hükümlü/tutukluların ziyaretlerini bir refakatçi eşliğinde ya da açık görüş şeklinde yapabilme imkanı tanınacak.

Hükümlü/tutuklu anneleriyle birlikte kalan 0-6 yaş grubu çocukların, yakınlarına ve annesine açık görüş sırasında teslimi sağlanacak.

3 ay içinde gerçekleştirilmesi hedeflenen bazı faaliyetler

Sulh ceza hakimliği kararlarına dikey itiraz usulü getirilecek.

Katalog suçların kapsamı daraltılacak.

Katalog suçlar bakımından somut delile dayanma şartı getirilecek.

Adli kontrol tedbirlerine üst süre sınırı getirilecek ve belirli aralıklarla incelenecek.

“Konutu terk etmeme” adli kontrol tedbirinde geçen sürenin, sonuç cezanın infazından mahsubu sağlanacak.

Eşe karşı işlenen suçlarda ağırlaştırıcı sebep boşanmış eşi de kapsayacak.

Tek taraflı ısrarlı takip fiilleri suç olarak tanımlanacak.

İdari yargıda gerekçeli karar 30 gün içinde yazılacak.

İdareye yapılan başvurularda idarenin cevap verme süresi 60 günden 30 güne indirilecek.

Vergi suçları için etkin pişmanlık ve zincirleme suç hükümleri uygulanacak.

İletişimin tespiti ve dinlenmesi yoluyla elde edilen kayıtlar beraat kararı verilmesi halinde yok edilecek.

Görev ve yetki uyuşmazlıklarına ilişkin sorunların makul sürede çözümüne ilişkin tedbirler alınacak.

Çocuklar hakkındaki davalar ile istinaf ve temyiz incelemeleri öncelikli olarak görülecek.

Hakim ve savcılarının terfi sistemleri objektif performans kriterleri doğrultusunda yeniden

belirlenecek.

Hakim ve savcı adayları ile avukat stajyerlerine Anayasa Mahkemesinde staj imkanı sağlanacak.

Kişî özgürlüğü ve güvenliğine ilişkin mevzuat gözden geçirilecek.

Müdafiyle görüşme hakkını kısıtlayan hükümler gözden geçirilecek.

Adliyelerde ifade alma işlemlerinin 7 gün 24 saat yapılabilmesi sağlanacak.

Hakim, savcı ve kamu görevlileri için sosyal medya etik ilkeleri düzenlenecek.

Danıştay nezdinde UYAP (Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi) üzerinden dava açılabilir.

UYAP sisteminde Bilirkişi Görevlendirme Rehberi hazırlanacak.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara kendi dini bayramlarında ilave imkanlar sağlanacak.

Sulh ceza hakimliklerinin, idari yaptırım kararlarına karşı yapılan başvurularda ihtisaslaşmaları sağlanacak.

6 ay içinde uygulanması planlanan bazı faaliyetler

Hakim ve savcılar için coğrafi teminat sağlanacak.

Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilebilmek için 45 yaş şartı getirilecek.

Yargı mensuplarına sürekli ve zorunlu eğitim getirilecek.

Adalet Bakanı'nın, hakimleri başka bir yargı çevresinde geçici olarak yetkilendirebilmesine ilişkin hüküm kaldırılacak.

Uzun yargılama ve gerekçesizlik nedenleri hakimlerin terfi ve disiplin incelemelerinde dikkate alınacak.

Hukuk fakültelerine giriş başarı sıralaması yükseltilecek.

Şiddet mağduru kadınlara avukat tayin edilecek.

Çocuk mahkemelerindeki duruşma salonlarının çocuk dostu olacak şekilde tasarlanması, duruşmalara cübbesiz katılım sağlanacak.

Spor tahkim kurullarının yapısı güncellenecek.

İnsan ticaretine ilişkin suçlar gözden geçirilecek.

İstinaf ceza dairelerine, kararların gerekçesiz olması ve savunma hakkının kısıtlanması hallerinde bozma yetkisi tanınacak.

Bozma kararı verilen dosyaların, öncelikle ve ivedilikle görülmesi sağlanacak.

İdari davaya katılanların tek başına kanun yoluna başvurabilmesi sağlanacak.

Avukatların tasdik ettikleri belgelerin, adli ve idari merciler tarafından işlemlere esas alınması sağlanacak.

Müdafinin dosya inceleme yetkisine yönelik kısıtlama kararlarına üst süre sınırı getirilecek.

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması ve müsadere kurumu gözden geçirilecek.

Çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hükümler gözden geçirilecek.

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının yapısı güncellenecek.

Borçluya haczedilen malını satma imkanı getirilecek.

İcra takip sürecinde taraflara yansıyan maliyetler azaltılacak.

Tapu siciline konulan kamusal kısıtlamaların elektronik ortamda erişime sunulması sağlanacak.

Hakim ve savcı yardımcılığı müessesesinin ihdası sağlanacak.

Çalışanlara kendi dini bayramlarında izinli sayılma imkanı sağlanacak.

Hükümlü ve tutukluların açık görüş sürelerinin uzatılması sağlanacak.

Engelli öğrencilerin kamu yurtlarında ücretsiz barındırılması sağlanacak.

Hakim ve savcılarının teftiş sisteminin etkinliği artırılacak.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik yeniden düzenlenecek.

İnsan hakları dersi, hukuk fakültelerinde zorunlu hale getirilecek.

Hakim ve savcı adaylarına “Staj Eğitim Merkezi” belirlenecek.

Kamu hizmetlerinin sunumunda uyulacak usul ve esaslara ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılacak.

Türk Yargı Etiği Bildirgesi'nin bilinirliği sağlanacak.

Uyuşturucu suçlarında beş yıl süreli “bağımlılık takip modeli” getirilecek.

Ceza infaz kurumlarında anne-çocuk ünitesi oluşturulacak.

Adliyelerde halkla ilişkiler büroları oluşturulacak.

Şeffaflığın artırılması ve yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin Strateji Belgesi güncellenecek.

e-Duruşma uygulaması yaygınlaştırılacak.

Finans, sendika, imar ve kamulaştırma gibi alanlar ile vergi ve bilişim suçları bakımından ihtisas mahkemeleri kurulması sağlanacak.

Ticari hayatın yoğun olduğu il ve ilçelerde ticaret mahkemeleri ile fikri ve sınai haklar mahkemeleri kurulacak.

Hakimlerin tayinlerine esas bölge sistemi yeniden düzenlenecek.

Yargıda belirli unvanlı görevler için asgari kıdem şartı getirilecek.

Noterlik işlemlerinde dijital dönüşüm olacak.

Birleşmiş Milletler Gençlik Merkezi kurulacak.

Yabancılarla yönelik hazırlanan şüpheli, sanık ve mağdur hakları formları yaygın dillere tercüme edilecek.

Bir yıl içinde yapılması hedeflenen bazı faaliyetler

İşkence iddiasına dair disiplin suçlarında zaman aşımı kaldırılacak.

Uzun yargılamadan kaynaklı zararlar yönünden İnsan Hakları Tazminat Komisyonu nezdinde doğrudan başvuru imkanı getirilecek.

Bireysel başvuru sisteminin etkinliği arttırılacak.

Siyasi partiler ve seçim mevzuatı gözden geçirilecek.

Lekelenmeme hakkının kapsamı genişletilecek.

Mahkeme temelli aile ara buluculuđu müessesesi oluşturulacak.

Adli kontrol tedbirleri yönünden tazminat imkanı sağlanacak.

Denetimli serbestlikle cezanın infazında nispi uygulama getirilecek.

Özel infaz usullerinin kapsamı genişletilecek.

Engellilik, hastalık veya kocama hallerinde cezanın denetimli serbestlik altında infazının kapsamı genişletilecek.

Gayrimenkul satış sözleşmeleri noterliklerde yapılabilecek.

İstinaf ve temyiz süreleri kararın tebliğinden sonra başlayacak.

Özel hukuk tüzel kişileri bilirkişilik yapabilecek.

Gençlere yönelik evlilik yardımının kapsamı genişletilecek.

Noterlerin çalışma gün ve saatleri yeniden belirlenecek.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun yapısı gözden geçirilecek ve BM akreditasyonu alması sağlanacak.

Ceza İnfaz Kurumları İnsan Hakları İzleme Komisyonu kurulacak.

Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu yeniden yapılandırılacak.

Türkiye Adalet Akademisi yeniden yapılandırılacak.

Seri ve basit yargılama usullerinin kapsamı genişletilecek.

Kamu İhale Mevzuatı gözden geçirilecek.

Kanun yollarına başvuru süreleri yeknesak hale getirilecek.

Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımların kapsamı genişletilecek.

Kabahatler Kanunu'nda öngörülen başvuru ve itiraz yollarının etkinliği arttırılacak.

Basın, yayın ve internet yoluyla işlenen suçlarda muhakeme şartı olan süreler gözden geçirilecek.

İfade hürriyetine ilişkin mevzuat gözden geçirilecek.

Din hürriyetine ilişkin mevzuat gözden geçirilecek.

Ayrımcılık ve nefret suçuna ilişkin Türk Ceza Kanunu'nda yeni bir düzenleme yapılacak.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Avrupa Birliği standartları ile uyumlu hale getirilecek.

Acele kamulaştırmaya ilişkin hükümleri de içerecek şekilde Kamulaştırma Kanunu gözden geçirilecek.

Kamulaştırmasız el atma gibi müdahalelere karşı valilikler nezdinde idari başvuru yolu getirilecek.

Kamu idarelerinin taraf olduğu aynı nitelikteki uyuşmazlıklarda pilot dava usulü getirilecek.

Gayrimüslim cemaat vakıflarına ilişkin Vakıflar Yönetmeliği'nde düzenleme yapılacak.

Elektronik tebligat uygulaması yaygınlaştırılacak.

Havalimanlarında 7 gün 24 saat adliye uygulaması yaygınlaştırılacak.

İcra dairelerinde kağıtsız ofis ortamına geçilecek.

Aile ve çocuk mahkemelerinin müstakil bir kampüs içinde bulunacağı yeni bir adliye mimarisi modeli yapılacak.

İnsan Hakları Araştırma Bursu sağlanacak.

2 yıl içinde gerçekleştirilmesi öngörülen bazı faaliyetler

Ticari sırra ilişkin düzenleme hayata geçirilecek.

Yatırım ombudsmanlığı getirilecek.

Toplanma hürriyetine ilişkin mevzuat gözden geçirilecek.

Yargı, icra ve noter harç ve masrafları sadeleştirilecek.

Mahkeme uzmanı istihdamına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Bazı ağır suçlar hariç olmak üzere 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri fiillerin soruşturmayla konu edilmemesi sağlanacaktır.

Hukuk fakültelerinde öğrenim süresi 5 yıla çıkartılacaktır.

İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi uygulamasından kaynaklı mağduriyetler giderilecek.

Sürekli nitelikteki bazı faaliyetler

Hukuk fakültesi mezunlarının adli kollukta istihdamı sağlanacaktır.

Mevzuat ya da uygulamadan kaynaklı aksaklıkların Ceza Hukuku Bilim Komisyonu görüşleri dikkate alınarak sürekli izlenmesi sağlanacaktır.

Ceza infaz kurumlarında kampüs kütüphaneleri kurulacaktır.

Sivil toplum kuruluşlarıyla periyodik görüşmeler yapılması sağlanacaktır.

Tutuklama ve adli kontrol tedbirlerine ilişkin olarak sulh ceza hakimleri ve savcılara düzenli eğitim verilecek.

Kamu görevlileri hakkında rücu ve disiplin işlemlerinin etkili yürütülmesi sağlanacaktır.

Çevrim içi çocuk istismarı fiilleri ile etkili mücadele edilmesi sağlanacaktır.

Mülki idare amirleri ve kamu yöneticilerine insan hakları eğitimi verilecek.

Kamuda kadın istihdamı arttırılacaktır.

İlköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde insan hakları dersleri yaygınlaştırılacaktır.

Abonelik sözleşmelerine ilişkin güvence bedeli hakkında yeni düzenleme getirilecek.

“Yol haritası belli oldu”

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül de takvime ilişkin sosyal medyadan paylaşımda bulundu.

Gül, “Özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye anlayışıyla hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın yol haritası belli oldu. Planın tamamı, 2 yıllık bir süreçte hayata

geçmiş olacak.” ifadelerini kullandı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA